

Instytut Filologii Rosyjskiej i Ukraińskiej UAM

Tytuł naukowy, imię i nazwisko: dr hab., prof. UAM, Andrzej Narloch

Opis przedmiotu:

Seminarium dyplomowe (licencjackie* / magisterskie*) z zakresu:

- językoznawstwa*,
- literaturoznawstwa*,
- komparatystyki literacko-kulturowej*,
- przekładoznawstwa*.

* proszę podkreślić

Krótką charakterystyka tematyki / problematyki seminarium dyplomowego:

Językoznawstwo strukturalne – teoria, zgodnie z którą język jest zamkniętym systemem znaków. Główne założenia to postrzeganie języka jako systemu znaków będącego podstawą komunikacji międzyludzkiej. Strukturaliści odróżniają system językowy (langue) od konkretnego użycia danego elementu systemu w mowie (parole). Powoduje to, że język poddawany jest sformalizowanemu opisowi, np. słowotwórczemu, syntaktycznemu, semantycznemu, fonetycznemu itd.

Językoznawstwo kognitywne – teoria, zgodnie z którą podchodzi się do badań nad językiem jako integralną częścią ludzkiego funkcjonowania poznawczego. Język jest postrzegany jako odbicie procesów umysłowych zachodzących w mózgu. W związku z tym badanie języka jednocześnie związane jest z badaniem mechanizmów poznawania, kategoryzacji otaczającego świata. Kognitywizm pomaga zrekonstruować podczas analizy słów i konstrukcji gramatycznych ludzkie postrzeganie świata i modelować językowy obraz świata. W kręgu głównych zainteresowań językoznawstwa kognitywnego leżą metafora i metonimia pojęciowa. Językoznawstwo kognitywne jest pomocą w badaniu różnych zjawisk: konceptów mentalnych, konceptosfery, manipulacji językowej, perswazji językowej, np. w reklamie, w polityce, w określonych grupach społecznych.

Przekładoznawstwo – Badania z zakresu przekładoznawstwa reprezentowane są przez wiele „szkół” czy kierunków badawczych. Stosuje się tu różne ujęcia teoretyczno-metodologiczne. Przekładoznawstwo bada uwarunkowania, okoliczności, proces oraz końcowy produkt będący przedmiotem wzajemnego porozumienia. Produkt końcowy będący przekładem badamy w jego różnych przejawach. Jednocześnie badacz z zakresu przekładoznawstwa weryfikuje poprawność reprezentacji, zastępowalności, zmienności, nieidentyczności, zgodności, idei itd. w produkcie końcowym.

Przykładowe tematy prac dyplomowych:

- *Стилистико-синтаксические функции безличных предложений (на примере спортивной лексики)*
- *Синтаксические функции причастий в спортивном языке*
- *Языковые средства выражения сочувствия на примере интернет-соболезнований.*
- *Экспрессивно-стилистические инструменты соболезнований.*
- *Концепт «успех» в спортивном заголовке.*
- *Концепт «поражение» в спортивном заголовке.*
- *Рекламные функции в текстах Журнал “За рулем”*
- *Концепт «смерть» на основании газеты «...»**
- *Синтаксико-стилистическая характеристика речей В.В. Путина*
- *Концепт «Украина» в коммуникативном пространстве Россиян (на основании современной прессы).*
- *Концепт «Белорусь» в коммуникативном пространстве Россиян (на основании современной прессы).*
- *Военные термины в русском языке.*

- *Death studies – образ смерти в российской прессе.*
- *Формирование имиджа компании на основании официальных сайтов*
- *Языковые стратегии привлечения клиентов девелоперами*
- *Языковой анализ комментариев в блоге.....(влоге....)*.*
- *Переводческие стратегии в романе...**

* studentowi pozostawia się prawo wyboru źródła materiału badawczego.

Przykładowa literatura:

Cz. Lachur, *Zarys językoznawstwa ogólnego*, Opole 2004.

J. R. Searle, *Czynności mowy*, Warszawa 1987.

J. Apresjan, *Koncepcje i metody współczesnej lingwistyki strukturalnej*, Warszawa 1971.

A. Heinz, *Dzieje językoznawstwa w zarysie*, Warszawa 1978.

I. Bobrowski, *Zaproszenie do językoznawstwa*, Kraków 1998.

Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, pod red. K. Polańskiego, Wrocław 1993.

J. Fisiak, *Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych*, Warszawa 1985.

T. Milewski, *Językoznawstwo*, Warszawa 1975.

R.W. Langacker, *Wykłady z gramatyki kognitywnej*, Lublin 2001.

F. de Saussure, *Kurs językoznawstwa ogólnego*. Warszawa 1961.

E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, *Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia*, Gdańsk 1999.

M.A. Paveau, *Wielkie teorie językoznawcze*, Kraków 2009.

N. Ruwet, *Wprowadzenie do gramatyki generatywnej*, Wrocław 1982.

E. Tabakowska, *Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego*, Kraków 1995.

Językoznawstwo strukturalne, pod red. H. Kurkowskiej i A. Weinsberga, Warszawa 1979.

W. von Humboldt, *O myśli i mowie. Wybór pism...*, wybór i przekład E.M. Kowalska, Warszawa 2002.

H. Kardela, *Gramatyka kognitywna jako globalna teoria języka*, w: *Język a kultura*, t. 8, Wrocław 1992.

J. Lyons, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 1976.

Forma i zaliczenie przedmiotu:

czynne uczestnictwo studentów w zajęciach, przygotowywanie poszczególnych fragmentów pracy dyplomowej wg harmonogramu określonego na poszczególne semestry.

Metody oceniania:

- **Metody kształtujące:** monitorowanie i ewentualna korekta realizacji zadań wykonywanych przez studentów (redagowanie tekstu pracy, opracowywanie rozdziałów, analiza materiału źródłowego, itd.)
- **Metody podsumowujące:** ocena końcowa polegająca na merytorycznej wartości

przygotowanej pracy oraz zaangażowaniu studentów w ich opracowywanie.

Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- **bardzo dobry (bdb; 5,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, znacznie poszerzającej zakres wiedzy i zachęcającej do dalszych badań oraz znakomita wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dobry plus (+db; 4,5):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, poszerzającej zakres dotychczasowych badań oraz bardzo dobra wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dobry (db; 4,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM oraz dobra wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dostateczny plus (+dst; 3,5):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, ale ze znacznymi niedociągnięciami, oraz wystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dostateczny (dst; 3,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, ale z licznymi błędami, oraz wystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **niedostateczny (ndst; 2,0):** niewywiązanie się w terminie z obowiązku napisania pracy licencjackiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, niewystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego